

[Madsen-Mygdal.]

andre Hensyn kun tilsigter det ene: hurtigst muligt at blive fritaget for Ansvar et gennem Udskrivning af Valg til Folketinget. Den saaledes foreliggende Situation minder i høj Grad om Situationen for 6 Aar siden, i Efteraaret 1926, da den første socialdemokratiske Regering, overvældet af Tidens Vanskeligheder og fuldstændig magtesløs overfor de Opgaver, Tiden stillede, frigjorde sig fra Regeringsansvaret ved at udskrive Valg til Folketinget.

Hvis jeg maa tillade mig et kort historisk Tilbageblik, saa var Stillingen i 1926 den, at overfor den Erhvervs Krise, der opstod som Følge af den hurtige og voldsomme Kronestigning, havde den da siddende ansvarlige Regering intet positivt Middel at anvende, fordi den bundet af Fagforeningssyns — ligesom nu — maatte modsætte sig at respektere Kronens øgede Værdi, og der opstod som Følge deraf en Erhvervs Krise med foruroligende stor Arbejdsløshed. Det Socialdemokrati, der ellers altid roser sig af, at det i særlig Grad ønsker at modarbejde Arbejdsløsheden, og at det egentlig er det eneste Parti, der er i Stand til at modarbejde Arbejdsløsheden, maatte opleve, at fra 1924, da der praktisk talt ingen Arbejdsløshed var, skete der en saa uhyggelig Stigning i Arbejdsløsheden, at vi kom op paa det indtil da højeste Tal, nemlig i December 1926, netop den Maaned, da Regeringen løb fra det hele og udskrev Valg til Folketinget.

Dette Valg i 1926 fritog den socialdemokratiske Regering for de Vanskeligheder, den havde bragt sig selv i, og som den stod magtesløs overfor. En Venstregering traadte til og maatte gaa ind for den utaknemmelige Opgave at gennemføre den økonomiske Tilpasningspolitik, som Tiden krævede. Vort Folk naaede igennem Vanskelighederne, og da der atter blev Valg til Folketinget i Foraaret 1929 — det var altsaa det sidste Folketingsvalg —, var der i det store og hele tilvejebragt Ligevægt i det danske Folks økonomiske Liv.

Jeg vil gerne minde om, at der i 1929 var fuld Overensstemmelse mellem de 2 Pristal: det hjemlige Pristal for Produktions- og Leveomkostninger og Pristallet for vore Eksportindtægter, og som Udslag deraf havde Landbruget i Aaret 1929—30 en gennemsnitlig Forrentningsprocent paa 5,6. I Dag vilde Landbruget føle det som en stor Befrielse, om der overhovedet var Mulighed for at naa op over Nulpunktet med Hensyn til Forrentning. Skibsfart og Handel havde i 1929 fuld Beskæftigelse, og

Tilstanden for Industriens Vedkommende var saaledes, at Industrien selv i sin Aarsberetning skriver, at 1929 blev det bedste Aar for den i lange Tider, til Trods for at der den Gang aldeles ikke blev gennemført saadanne stærke Forøgelse af i Forvejen høje Toldsatser af protektionistisk Art paa rene Livsfornødenheder, som blev gennemført i forrige Uge, og i Anledning af hvilke Regeringen den næste Uge meddelte, at nu skulde der ikke fortsættes videre ad denne Bane.

Saadan var Tilstanden i Industrien i 1929, og under denne lykkelige Tilstand var Arbejdsløsheden kun ringe og stærkt nedadgaaende. Men ikke des mindre paastod Socialdemokratiet ved Valget i 1929 overfor Befolkningen, at det alt sammen var Nød og Elendighed; den Regering, som var traadt til i 1926, da Socialdemokratiet ikke kunde længere, var uduelig og evneløs, men blot Socialdemokratiet nu kunde komme til igen, saa skulde alt dette faa en Ende, thi Socialdemokratiet var det eneste Parti, der forstod sig paa at modarbejde Erhvervs kriser, at sætte Hjul i Gang og skaffe Arbejde til de ledige Hænder!

Det var ved saadanne Løfter, som aldrig er blevet holdt; og ogsaa ved Løfter om højere Lønninger og højere Understøttelser, at det lykkedes Socialdemokratiet at skabe sig det beskedne Flertal her i Tinget, som det senere har regeret paa. Og nu efter 3½ Aars Forløb er Tilstanden i vort Folk værre end nogen Sinde, og den socialdemokratiske Regering staar igen paa samme Sted, hvor den stod i 1926, kun at Forholdene nu er langt værre end den Gang.

Det er vel sandt, at denne Krise er en Verdenskrise, der er kommet til os udefra; men det bemærkelsesværdige er, at denne Regering har staaet ganske magtesløs overfor de Opgaver, som Krisesituationen med ubønhørlig Strenghed har stillet ikke blot Befolkningen, men ogsaa Lovgivningsmagten overfor. Intet har Regeringen haft at stille op derimod; overfor Tidens Vanskeligheder har den socialdemokratiske Politik, der kun kender eet Middel: øgede Understøttelser og tungere Skattebyrde, vist sig at være virkningsløs. Forholdene har faaet Lov til at udvikle sig saaledes, at vort Land nu befinder sig i en erhvervmæssig Nødstilstand, som vi ikke tidligere har oplevet Sidestykke til, Vanskelighederne er større end nogen Sinde, og hvis den økonomiske Politik, som den nuværende Regering fører, skal fortsættes, har vi Sammenbrudet foran os.

Det er Frygten for dette Sammenbrud,